

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele v državnem zboru zastopane.

Kos XXXV. — Izdan in razposlan dne 11. avgusta 1871.

86.

Postava od 19. julija 1871,

o uvetih in polajšilih délničarskemu društvu južno-severnonemške zvezne železnice v nadaljevanje glavne črte od Liberca čez Friedland do deželne meje pri Seidenbergu, potem krilne železnice sè Železnega Broda na Tannwald.

S privolitvijo obeh zbornic državnega zbora ukazujem tako :

Člen I.

Vlada se pooblašča, v nadaljevanje južno-severnonemške zvezne železnice od Liberca čez Friedland do deželne meje pri Seidenbergu, potem v napravo lokomotivne krilne železnice sè Železnega Broda v Tannwald délničarskemu društvu južno-severnonemške zvezne železnice od države z razdolžno delino vred poroštvo letnega pet odstotnega čistega dohodka od res uporabljene in pristojno izkazane vložne glávnice, in to do eden in petdeset tisoč šest sto goldinarjev v srebru od milje maksimalne vsote za dopustno dobo zagotoviti, in sicer tako, da, ako letni čisti dohodek od milje ne bi dosegal res s poroštvom zagotovljene vsote, nedostatek namesti državna uprava.

Poroštvo naj stopi v krepost z dnevom, katerega se katera obeh zaznamenovanih železnocestnih črt izročí voznji.

A kar se tiče porošstva ter tudi obresti in vračevanja naprejšnjih plačil, smatrata se té dve železnocestni črti za celokupen del južno-severnonemške zvezne železnice. Čisti, po tej postavi s poroštvom zagotavljeni dohodek je treba torej prišteti k tistemu čistemu dohodku, kar ga je iz vložne, s poroštvom zagotovljene glávnice južno-severnonemške zvezne železnice, ter nerazdeljeno celoto čistega dohodka vsega razmrežja južno-severnonemške zvezne železnice je deti za podlogo, kadar se presoja, če je treba, da država na poroštvono ime kaj priplača ali ne, ter kadar se stvar suče o društveni dolžnosti, državi povrniti glávnico in obresti naprejšnjih plačil.

Člen II.

Vladi je skrbeti, da se delo na teh železnicah oddá ponudbe razpisavši. Državni upravi se prihranja odobrilo izdajatnega kurza; a v tem se ne sme iti pod razmerje, po katerem je devetdeset za sto.

Člen III.

Polajšilo, pisano v členu I, daje se kosu z Liberca do deželne meje s tem pristavkom, ako se zaresniči stikoválni, s Prusko načrtani kos od deželne meje v Zagorelec, da se dodela v dveh letih od dneva, katerega se naredí dopustnica, ter mej avstrijsko in prusko vlado sklene državna pogodba o stíki obojnih železnic.

V tej državni pogodbi se ustanoví, kdaj je železnico z Liberca na deželno mejo začeti delati in doklé dodelati ter jo izročiti javnemu občílu.

Dobe, v kateri je železnico dodelati in izročiti obratu, nikakor ne bode postavljene menj nego dve leti, štejóč od dneva, katerega se državna pogodba izdá.

Krilno železnico sè Železnega Broda v Tannwald je napraviti ter navadnemu občílu izročiti v dveh letih, štejóč od dneva končne privolitve v delanje.

Člen IV.

Ustanovílo dotičnih določíl o glavne železnice stiki na prusko železnocestno razmrežje ter o obratni službi v vzajemni spolóvni postaji prihranja se sklepu državne pogodbe s kr. prusko vlado, ter koncesionarji so vezani, pokorovati določíлом te državne pogobe in dolžnostim, katere bi jim izvirale iz nje.

Ob sklepu in zvrševanji državne pogodbe se je vendar na korist koncesijonarjev ozirati, kolikor se koli more.

Dohodek (renta), katerega bi sè zgoraj oménjenega povoda morebiti bilo treba plačati, in vsi drugi, semkaj meréči troški se smejo vštetí v obratni račun južno-severnonemške zvezne železnice, kamor je postaviti naopako tudi dohodke pruskega stikoválnega kosa, morebiti zakupu na obrat oddanega.

Člen V.

Délničarsko društvo južno-severnonemške zvezne železnice je dolžno, ako bi državna uprava zahtevala, krilno železnico od Tannwalda čez Jablonec do Liberca podaljšati.

Če se to zgodi, potem je čisti, s poroštvom zagotovljeni dohodek po ustavnem poti tako povišati, da bode primeren resničnim troškom železnocestnega delanja in troškom, kar jih je bilo, da so se novi dobili. O tako povišani, s poroštvom zagotovljeni vsoti s polna veljajo določíla v tretjem odstavku člena I.

Člen VI.

Novim železnocestnim kosovom se privoljuje oprostítev od dohodkaríne ter od kólečnih (štampeljskih) pristojbin kuponom pri délnicah in predstvenih obligacijah, izdanih v pribavo glavnice k delanju teh kosov, ter oprostítev od vsacega novega davka, katerega bi prihodnji zakoni utegnili postaviti, in vse to, dokler bodo ti kosovi v delu ter še devet let dalje, štejóč od dneva, katerega se obrat (Betrieb) začne po črtah, imenovanih v členu I.

Troški, kar bi jih bilo od zaznameníl vrednostnih papirjev po tozemskih in po inostranskih borzah, ter tudi davki, katere bodo, kadar mine devet let, podjetniki plačevali od

novih kosov, smejo se v obratni račun južno-severnonemške zvezne železnice postaviti mej izdatke; o kólečnih pristojbinah kuponom se to ne priteza.

Podjétnikom nij treba plačevati nikakoršne dohodkarine od naprejšnjih priplačil, dobljenih na ime državnega poroštva.

Dalje se privoljuje, da bodo akcije in prédstvene obligacije sè začasnimi (interimskimi) listi vred ob prvi izdatbi svobodne kólekov in pristojbin.

Tako se tudi privoljuje oprostitev od prenosnine, kar se je naraste od kupljenih zemljišč. V plačilo kólekov in pristojbin od vseh pogodeb, vlog in drugih pisem, potrebnih nabavi glávnice ter delanju in opravi dopuščene železnocestne črte, dovoljuje se ròk do tistega časa, kadar se na dotični cesti prične obrat.

Ob enem se dovoljuje, polovico teh pristojbin vzeti potem v prvi obratni račun južno-severnonemške zvezne železnice.

V prvem odstavku tega člena privoljena oprostitev od dohodkarine se more tako zvršiti, da bode društvo južno-severnonemške železnice dohodkarino plačevalo po tistem razmerji, v katerem je miljska dolžava dozdanje črte z novim kosom.

Člen VII.

Dopustilo železnocestne črte, oménjene v členu I, mine tedaj, kadar dopustilo južno-severnonemške zvezne železnice. Kar se tiče vladi prihranjene pravice o odkupu novih črt, naj veljajo določila člena V v postavi od 10. avgusta 1865, (Drž. zak. št. 71 ex 1865.)

Člen VIII.

Kolikor se v tej postavi kako drugače ne ustanavlja, naj tudi o novih, v členih I in V oménjenih črtah veljajo določila, postavljena južno-severnonemški zvezni železnici.

Do zvršetka železnocestnega kosú od Tannwalda čez Jablonec na Liberec, dokler bode torej délničarsko društvo južno-severnonemške zvezne železnice na povračilih državnih naprejšnjih plačil še dolžno, dovoljuje se, pri odmérjavanji nakladnih cen, kosovom krilne železnice od Železnega Broda na Tannwald šteti vsacemu po poldrugo dolžavo.

Člen IX.

Zvršiti to postavo se naroča ministroma za trgovino in za finance.

V Laksenburgu, dne 19. julija 1871.

Franc Jožef s. r.

Hohenwart s. r.

Holzgethan s. r.

Schäffle s. r.

87.

Postava od 21. julija 1871,

s katero se 6 milijonov goldinarjev kredita dovoljuje vsesvétni razstavi, ki bode 1873. leta na Dunaji.

S privolitvijo obeh zbornic državnega zbora ukazujem tako :

Člen I.

V zalaganje troškom vsesvétne razstave, bodoče 1873. leta na Dunaji, dovoljuje se 6 milijonov goldinarjev kredita v maksimalni vsoti, katere nij prekoračiti z nikakoršnega namisleka.

Člen II.

Polovica te vsote, katera se v mejah tega maksimalnega kredita v rabo vzame, naj bode državni priplatek, a druga polovica brezobrestno naprejšnje posojilo.

Člen III.

V povračilo tega naprejšnjega posojila, in ako bi se moglo, tudi v razdolžilo državnega priplatka bodo najprvo vsi dohodki razstavnega podjetja.

Člen IV.

Ako bi vsi dohodki z naprejšnjim državnim posojilom vred ne navdovljéli plačati vseh podjetnih troškov, tedaj državna uprava v razdolžilo tistega ostanka, kolikor bi ga bilo še na dolgu, seže po poroštvni zalóžnici, osnovani sè zasebnimi podpisi.

Člen V.

Ako li od vseh dohodkov razstavnega podjetja po razdolžilu tistih vsot, kar mu jih državna uprava podá (člen II), še ostane prebitek, naj se ta prebitek všteje državni blagajnici na korist.

Člen VI.

V členu I. določeni kredit je uporabiti, kakor bode zahtevala potreba; vsota, kolikor je bode treba na vsako leto, naj se dene v državni proračun 1871., 1872. in 1873. leta.

Člen VII.

Vloge, upravnim oblastvom podajane o razstavi, in teh oblastev taki zapisniki, kateri se tičejo razstave, naj bodo brez vložnega in zapisnega kóleka.

Pravni posli, katere tista oblastva in organi, ki jim bode v rokah pripravljanje in vodstvo razstave, v tem svojem zvanji dogovoré o stavbah, potrebnih razstavi, o priugotovbah, popravah i. t. d., naj dotle bodo kóleka ter neposredstvenih pristojbin svobodni, dokler ne pridejo v sodnjo rabo.

Isto osvobodítev imajo tudi pravni posli in pisma, ki se dogovoré, oziroma izdadé o ustanovitvi, o potrdilu in razkrépu pravic in obvezljivostij, izvirajočih iz udeležbe pri poroštvu zalóžnici, dokler ne pridejo v sodnjo rabo.

Člen VIII.

Zvršiti se to postavo naroča ministroma za trgovino in za finance.

V Laksenburgu, dne 21. julija 1871.

Franc Jožef s. r.

Hohenwart s. r.

Holzgethan s. r.

Schäffle s. r.

88.

Postava od 27. julija 1871,

da se dene v red policijska odprava in odgonstvo

S privolitvijo obeh zbornic državnega zbora ukazujem tako :

§. 1.

Odgòn iz naznačenega kraja ali ozémljija z odpotílo in v pristojínsko občino, ali taci ljudí, kateri v nobeno ozémljije, koder veljá ta postava, ne spadajo, odgòn čez mejo tega ozémljija, sme s policijskih ozirov nastopiti samo pri osebah, katere so tukaj zaznamene :

- a) pri klačih (skitalcih ali potepuhih) in drugih trdomrznih ljudeh, kateri javno v boga ime prosijo ;
- b) pri ljudeh brez izkaza in posla, kateri ne mogó dokazati nič dohodka ter nič neprepovedanega prislužka ;
- c) pri javnih vlačugah, katere ne hoté odpotovati, ko jim velí oblastvo ;
- d) pri kaznjencih izpuščenih iz ječe in prisiljenih iz prisilne delárnice, kadar so opasni (nevarni) ljudém in svojíni.

Ob večkratnem odgonu se more izreči prepoved, da se ne povrnejo.

§. 2.

Policijski odpravljati iz enega ali iz več krajev s prepovedjo, tja se nikdar ali v naznačenem času ne vračati, smejo se samo ljudje, zanamenani v §. 1, in po določilih te postave.

Nastopi naj odprava tedaj, kadar javna korist, v katere same obrambo je odprava odmenjena (§. 1), v opasnost (nevarnost) pride posebno v tistem kraji, od koder je osebo odtirati. Osebe nij iz pristojínske občine odganjati ali odpravljati dovoljeno.

S pridobljenim pristojínstvom v katem kraji mine moč odprave iz njega.

Vrhu tega je ljudí, kateri v ozémljiji, koder veljá ta postava, nemajo domovinske pravice, ako se pokaže, da v njih tamkajšnje prebivanje nij privóliti zaradi javnega redú ali javne brezopasnosti (varnosti), móči odpraviti iz vsega ozémljija, koder veljá ta postava, ali samo iz njegovega naznačenega predéla.

Slučaje, ob katerih je v kazen ali v nje poostrilo prisojati izgon iz dežele ali odpravo, določajo kazenske postave.

Ta postava se ne dotika odpodne pravice, katera občinam pristoji po občinskih postavah.

§. 3.

Odgon se godí:

- a) ali tako, da se odgnancu s prisilnim potnim listom odkaže pot, katerega mu je v naznačenih rokih in po naznačenih postajah dovršiti (prisiljeno odkazani pot);
- b) ali da se odgnanec prisiljeno z odgomom dalje odtira ter ga spremljajo stražni organi.

Odgona se je dotle ogibati, dokler je njegovo namero dosežati z danim prisilnim listom.

§. 4.

Oseba se s prisilnim potnim listom ali z odgomom odtirati in tudi policijski odpraviti sme samo na podlogi pravokrepnega razsodila nadstojnega oblastva.

Pred vsakim takim razsodilom je dozvedeti pristojinstvo ter določiti zakoniti uzrok odgona ali odprave in to naznaniti deželnemu odboru domovínske dežele.

§. 5.

Odgonska oblastva so in razsodila o odgonu ali odpravi izrekati pravico imajo:

- a) policijsko ravnateljstvo in njegovi izpostavljeni organi, a koder teh nij,
- b) tista vladarska in občinska oblastva, katerim je izročeno voditi politične uradne posle prve stopínje.

Za b) zaznamenanim občinskim oblastvom se izrekanje odgonskih in odpravnih razsodil ukazoma izročati more tudi v tacih krajih, kjer je policijsko ravnateljstvo.

Zvrševati so odgon dolžne tiste občine, katere so odločene v odgonske postaje.

§. 6.

Deželno zakonodavstvo tudi razen slučajev §. 5, lit. b) more izročiloma odkazovati posameznim občinam v deželi, izrekati odgonska razsodila.

§. 7.

Pritožbe na odgonska in odpravna razsodila [§. 5, lit. a) in b)] presoja deželni načelnik, na čegar razsodbo pritožbe dalje nij.

Pritožbe na odgonska razsodila je takój vpologati, a na odpravna v treh dneh po njih naznanilu, ter imajo ustavljjajočo krepóst.

§. 8.

Ako se županstvu zdí, da je kaj povoda, odgnati ali odpraviti človeka, bivajočega na njegovem ozenljiji, naj o tem povodu in o sumljenčevih osebnih razmerah ter o njegovem odgovarjanji zaradi stvaríj, katerih je obdolževan, sestavi zapisnik (dovprašal-nico), in ga vzame v hrambo, če je treba, ter ako samo nema oblasti razsodilo izreči, naj

zapisnik s prilogami vred najpozneje v štiri in dvajseti urah od tistega časa, ko je sumljenec bil prijet ali tudi priprt, pošlje odgonskemu oblastvu na rešilo.

Kadar se **odgonskemu oblastvu** treba zdí česa dalje pozvedeti, naj o sumljenčevem priporu najprvo v štiri in dvajseti urah izreče razsodilo. Ako se sumljenec izpusti, delati je ž njim po §§. 28, 29 in 43 domovinske postave od 3. decembra 1863, št. 105 Drž. zak.

Ob slučajih §. 1, lit. d) naj uprava kaznjeválnice ali prisilne delárnice v izrek razsodila priznani odgonskemu oblastvu ob pravem času, predno mine pridržna doba.

§. 9.

Prijetemu človeku naj se naznani razsodilo odgnanskega oblastva. Če govori, da ga je izpustiti, naj se takój izpusti.

Kadar je pritožba na razsodilo, izrekajoče odgon ali odpravo, naj župan o tem naredi zapisnik ter ga pritožnji stopinji pošlje po tistem oblastvu, katero je razsodilo izreklo.

Odgon izrekajoče razsodilo je takój zvršiti, kakor stopi v pravokrepnost.

§. 10.

Občinam je dolžnost, opravljati posle, kateri se jim izročajo na ime odgonske postaje.

Odgonsko-postajska občina treba da vsacemu odgnancu po merilu pravokrepnega razsodila prisilni potni list z odkazanim potom, katerega se mu je na tanko držati [§. 3, lit. a)], ali odgonski potni list [§. 3, lit. b)] spiše. Kadar odgnanec pride tja, kamor je odmenjen, tedaj treba ta pisma poslati zopet oblastvu, katero je izreklo odgonsko razsodilo.

§. 11.

Vsaki odgonsko-postajski občini je dolžnost, odgnance, kar jih do nje pride, sprejemati in do bližnje odgonske postaje, oziroma do njih domovinske občine dalje odpravljati, kakor se ukazuje, ter skrbeti, da se odgnanci trdno spremljajo, hranajo in primerno pod streho devajo ter stražijo.

Če odgnanec uide, to je takój priréditi, da ga organi javne brezopasnosti (varnosti) lové in zopet primejo.

§. 12.

Določila o zvrstitvi odгона v take dežele, koder ta postava ne veljá, ustanové se po upravnem porédku (potu) na podlogi dogovorov z dotičnimi vladami.

§. 13.

Vsacega, kdor s prisilnim potnim listom v svojo domovino tiran samovoljno kréne z odkazanega poti, prisilni potni list oddéne ali skrije, ali odločenega roka brez važnega izgovorila ne drží, zadene kazen do osem dnij pripora, ter ga je z odgonom dalje odpraviti.

Vsak ubeg z odгона je z isto kaznijo pokoriti.

Kazensko razsodilo izreči pristoji političnemu oblastvu [§. 5, lit. a) in b)] tistega kraja, kjer je odgnanec bil na novo prijet.

§. 14.

Troški, kar se jih za hrano osebi naraste od tedaj, ko je bila zaradi odgona prijeta, dotle, da se zvrši razsodilo, ter tudi za hrano takim prijetim osebam, o katerih se odgonsko razsodilo ne izreče, spadajo mej troške krájevne policije.

Troški od pribavljenih, opravljenih, kurjenih in razsvećenih odgonskih prostorišč ter od njihove ohranitve, potem od nadzora nad odgnanci in od opravljanja odgonskih poslov zadevajo odgonsko-postajsko občino.

Deželnemu postavodavstvu se prihranja določilo, ali se in koliko se tem troškom povračila dobode iz skladne, okrajne ali deželne imovine.

§. 15.

Vsi ostali odgnanski troški, kolikor jih bode v posameznih deželah, posebno od zdravniškega preiskovanja, od hrane, snažila in obleke odgnancem, potem od njih prevoza in spremljanja, ter novčna podpora, kar bi se je dati utegnilo tistim, ki imajo prisilne potne liste, naj zadevajo najprvo teh dežel blagajnice.

Te troške od tistih odgnancev, kateri so v drugih deželah pristojni, ali se po domovinske postave določilih tja odvrčajo v domovinstvo, naj povrnejo teh dežel blagajnice, in zato je, da se potlej povračila more z dokazi iskati, na tanko pozvedeti vse, česar je koli treba, da se domovinstvo do trdnega dožene. Končni uspeh te pozvedbe je priznati dotičnemu deželnemu odboru.

Platézni odgnanci naj troškov svojega odgona domovinski deželi toliko povrnejo, kolikor je po tega paragrafa merilu ona zánje plačala.

§. 16.

Deželnemu postavodavstvu se prihranja določati, ali domovinske občine ter po koliko odgonskih troškov povrnejo deželni blagajnici, katera jih plačuje.

§. 17.

Kar se tiče odgonskih troškov z inostranci, ostajajo veljavni dozdanji propisi in ukazi.

Ako je vsled državne pogodbe vzajemno razmerje brezplačnega odgona, ali ako tuja država odgonskih troškov ne povračuje, ali ako se odgnančevo državljanstvo ali domovinstvo ne dá zvedeti, tedaj odgonski troški, kateri zakonito pripadajo deželi, brez povračila zadevajo posamezne deželne blagajnice, po kolikor se jih je narastlo na dotičnih dežel ozémljijih.

§. 18.

Vsaka občina porokuje za tiste troške, kar bi jih bilo zato, ker ne bi izpolnila dolžnosti, katere se jej o odgonstvu zakonito nakladajo.

Troški od novič prijetega ubegnivšega odgnanca zadevajo tisto občino, katere organi so krivi, da je bil ušel.

§. 19.

Političnim oblastvom je dolžnost, nadzorovati sploh nad odgonstvom. Naredbe o njem, zlasti kar se tiče, kako je napravljati vélike in posamske odgone, potem kar se tiče odgonskih postaj in odgonskega spremljevanja, razpisuje deželno načélstvo v dogovoru z deželnim odborom.

Vse druge naredbe o zvrstitvi odgona pristoje deželnemu odboru.

§. 20.

Ob tistem časi, ob katerem ta postava obveljá, razkréne se postava od 12. maja 1868, Drž. zak. št. 41, ter vse postave in naredbe, katere so tej postavi nasprotne.

§. 21.

Zvršiti se to postavo naroča ministru za notranje stvari.

V lšel-u, dne 27. julija 1871.

Franc Jožef s. r.

Hohenwart s. r.

89.

Postava od 28. julija 1871,

o dogovoru mej c. kr. avstrijskim in kr. ogerskim finančnim ministerstvom o delitvi davka od podjetij, katera svoj obrät raztezajo na obe državni ozemljiji.

S privolitvijo obeh zbornic državnega zbora ukazujem tako :

O kraja do konca se potrja dogovor, katerega je finančni minister za kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru, s finančnim ministrom za dežele ogerske krone, s prihrambo pritrditve od zakonodavnih oblasti, sklenil ^{v Budimu, dne 18. decembra 1869} na Dunaji, dne 7. januarja 1870 o delitvi davka od tistih podjetij, ki sicer imajo glavni sedež ali na ogerskem ali na avstrijskem ozemljiji, a svoj obrät vendar tudi raztezajo na óno državno ozemljije.

V lšel-u, dne 28. julija 1871.

Franc Jožef s. r.

Hohenwart s. r.

Holzgethan s. r.

Dogovor.

S prihrambo pritrditve od postavodavnih oblasti se tukaj ustanavlja to :

I.

Kar se tiče društva pooblašćene avstrijske državne železnice.

Obrät društva pooblašćene avstrijske državne železnice je na treh črtah, in to na :

- a) severni,
- b) južnovshodni, ter
- c) na Dunajsko-Novoszőnyski črti.

Kosmati dohodek, kolikor ga daje obrät vsake posamezne črte, jemlje se za merilo, po katerem je čisti dohodek vsake črte izmej teh treh razdeliti zaradi davčnega nakladanja, oziroma zaradi davčne delitve.

Davek od severne črte, ki teče vsa po avstrijskem državnem ozemljiji, pripada avstrijski finančni upravi, a davek od južnovshodne črte kr. ogerski finančni upravi. Ker vendar te južnovshodne črte neki del, 1.190 sežnjev dolg (od mostú čez Moravo do postaje v Marheku), teče po avstrijskem ozemljiji, zato kr. ogerska finančni uprava delež, kateri po tega kosa dolžavnem razmerji k celokupni dolžavi južnovshodne črte odpada, povrne avstrijski finančni upravi.

Davek od vzajemne Dunajsko-Novoszönske črte je mej obe finančni upravi razdeliti po razmerji miljske dolžave kosov na obojnem ozemljiji ležečih; a s tega ozira, ker je v obližji dunajskega mesta večje občilo, šteti je prvo miljo pri Dunaji za dve, zaradi česar naj davka, kolikor ga pride od dohodkov Dunajsko-Novoszönske črte, pripade $\frac{7}{22}$ avstrijske in $\frac{15}{22}$ ogerske finančni upravi.

Da se to urédi, naj društvo pooblašćene avstrijske državne železnice poleg čistega, davku služećega dohodka vsega podjetja tudi kosmati dohodek vsake posamezne črte z njeno miljsko dolgostjo vred posebe izkaže.

II.

Kar se tiče kreditnih zavodov in zavarovalnih društev.

Kar se tiče zavodov in društev, semkaj spadajoćih, ki so na katerem izmej obeh državnih ozemljij ter imajo poleg prvotnega, pravilóm primernega sedeža tudi podružnice ali postranske zavode na ónem ozemljiji, stavi se za načelo, da je podružnicam ali postranskim zavodom, osnovanim na ónem ozemljiji, davke nakladati vsacemu posebe, a ne združno z glavnim podjetjem.

Torej se ustanavlja dogovor, da se čisti dohodki podružnic zaradi davćne delitve pozvedó na ónem ozemljiji ter pod davek denó tam, kjer so podružnice. A če se tedaj, ko je troške, katere imajo podružnice in stari zavod, zato loćevati, da bi se podružnicam pozvedeli čisti dohodki, primerijo taki troški, kateri so podružnice in stari zavod vkupe zadevali ter se ne dá izkazati, koliko jih je bilo vsacemu teh zavodov posebe, naj se ti troški razdelé po razmerji kosmatih dohodkov. A kadar bi zeló težavno bilo, pozvedeti čiste dohodke podružnih ali postranskih zavodov, naj se vsi čisti dohodki podjetja zaradi davćnega nakladanja razdelé po tistem razmerji, v katerem se podružnih zavodov kosmati, posebe izkazani dohodki nahajajo h kosmatemu dohodku glavnega zavoda samega.

III.

Kar se tiče tovarnic (fabrik) in tovarnicam podobnih podjetij.

Kar se tiče teh na katerem izmej obeh državnih ozemljij v obrát postavljenih podjetij, katera imajo svojih tovarenskih proizvodov skladališća na ónem državnem ozemljiji, naj se skladališćem posebe davek naklada na tistem državnem ozemljiji, kjer je dotično skladališće.

Ta davek je nakladati po tistih načelih, katera v dotićnem državnem ozemljiji veljajo o nakladanji davka, in to po istem razmerji, ki rabi o tacih davek plaćujoćih strankah, katere v domaćem državnem ozemljiji prodajejo enake proizvode.

IV.

Kdo ima oblast pozvédati take čiste dohodke, od katerih je davek.

Davkarska oblastva tistega državnega ozemljija, kjer je podjetje, pozvédajo in ustanavljajo čiste, davku služeće dohodke dotićnih podjetij zato, da se jim naloží davek, oziroma

da se davek razdeli. Obojni finančni ministerstvi si bodeta vzajemno podajali izdelke o teh pozvedbah.

V.

Kako je davek odmerjati.

Davke ter vse državne, deželne in druge priklade naj na podlogi najdenih približil čistega dohodka samostojno odmerjajo davkarska oblastva vsacega izmej obeh državnih ozémljij.

VI.

Pobiranje davkov.

Tako odmerjeni davek s prikladami vred, ako dotična vlada zahteva, mogó davkarska oblastva tistega državnega ozémljija, kjer je podjéttje, pobirati tudi za óno državno ozémljije, kateremu na korist se ob tem slučaji vpiše v *Conto-corrente*.

VII.

Ta načela naj začasno, že predno jih zakonodavstvo sprejme, in sicer kar se tiče društva pooblašćene avstrijске državne železnice ter kreditnih zavodov in zavarovalnih društev, stopijo v rabo od 1. januarja 1868, a kar se tiče tovarnic in tovarnicam podobnih podjéttij, od 1. januarja 1869.

Za c. kr. finančno ministerstvo:

Na Dunaji, dne 7. januarja 1870.

Brestel s. r.

Za kr. oger. finančno ministerstvo:

V Budimu, dne 18. decembra 1869.

Lónyay s. r.

90.**Postava od 28. julija 1871,**

o dovolitvi deželnemu glavnemu mestu Inšpruku, vzeti si loterijsk zajem.

S privolitvijo obeh zbornic državnega zbora ukazujem tako:

§. 1.

Deželnemu glavnemu mestu Inšpruku se z izimkom od zdanjih zakonitih določil o zasebnih zajmih delnih obligacij dovoljuje, milijon goldinarjev imenske vrednosti vzeti si loterijskega zajma, in to tako, da se izdadé delna dolžna pisma, slovóča na prinositelja, a ne izpod dvajseti goldinarjev, katera se ob vračevanji smejo združiti s premijskim žrebovanjem.

§. 2.

To postavo zvršiti naročam svojemu ministru za finance.

V Išel-u, dne 28. julija 1871.

Franc Jožef s. r.

Hohenwart s. r.

Holzgethan s. r.

91.

Postava od 29. julija 1871,

o pripisovanji in pobiranji pridobitkarine in dohodkarine od pridobitnih podjetij vezanih na kak poseben kraj.

S privolitvijo obeh zbornic državnega zbora ukazujem tako:

§. 1.

Pridobitkarina in dohodkarina fabrikam, rudnikom in drugim pridobitnim podjetjem, kso jih delo ali združba z nepremično imovino veže na kak poseben kraj, pripisuje in pobira ie tam, kjer ima fabrika ali podjetje poslopja, v katerih se dela, brez razločka, ali je ta fabrika ali to podjetje ene same osebe ali kacega društva.

Ako imajo take fabrike ali podjetja podružne zavode, tedaj je tem zavodom, kadar so z glavnim podjetjem v taki potrebni zvezi, da se ne dadé sami záse šteti za samostojne davek kakor pripomagalnim napravam glavnega podjetja odločevati tam, kjer stoji glavno' podjetje.

Kadar je stvar naopako, tedaj je podružnim zavodom davek odločevati tam, kjer so.

§. 2.

Kadar pri društvih nemajo fabrike, rudniki ali druga obrtna podjetja mesta ondi, kjer stoluje društvo, tedaj je 20 odstotkov vse pridobitkarine in dohodkarine tukaj pripisovati in pobirati, a ostalih 80 odstotkov tam, kjer je podjetje.

§. 3.

A finančni upravi se prihranja, da tedaj, kadar takih fabrik ali podjetij mesto nij tam, kjer neposredstveno vodstvo njih opravil, more odposlati tisto oblastvo davčne uprave, v čegar uradnem področji je to vodstvo, da razmeri davke.

§. 4.

O razmerilu in pripisovanji davkov železnocestnim podjetjem veljajo določila postave od 8. maja 1869.

§. 5.

Določila te postave dobodo moč s 1. dnevom januarja 1872.

§. 6.

Zvršiti to postavo se naroča ministru za finance.

V Išel-u, dne 29. julija 1871.

Franc Jožef s. r.

Hohenwart s. r.

Holzgethan s. r.